

[Hasle.]

nemlig ca. 3,7 Milliarder Kroner, men det bemærkelsesværdige er, at i denne Aarrække har de københavnske Pengeinstitutter haft en meget stor Fremgang, nemlig for Bankernes Vedkommende paa 131 Mill. Kr., for Sparekassernes paa 43 Mill. Kr. Dette maa naturligvis modsvares af en Tilbagegang for Provinsens Pengeinstitutter, og det er da ogsaa sket med 89 Mill. Kr. for Bankerne og 72 Mill. Kr. for Provinssparekasserne. Sat om i Procenter betyder dette, at de københavnske Banker i dette Tidsrum har haft en Fremgang paa 19 pCt., medens Provinsens havde en Tilbagegang paa 11 pCt. De københavnske Sparekasser havde en Fremgang paa 7 pCt., medens Provinsens Sparekasser havde en Tilbagegang paa 4½ pCt. Det er i Tal, som giver Stof til Eftertanke, som burde give Regeringen videre Stof til Eftertanke.

Jeg vil ogsaa her ganske kort nævne, at det i Finans Kredse i Provinsen er en almindelig Opfattelse, at Postgiroens Midler er anbragt fortrinnsvis i københavnske Pengeinstitutter — den Del af Midlerne altsaa, som er anbragt i Banker og Sparekasser. Jeg ved ikke, om denne Opfattelse er rigtig, men jeg synes, det er paakrævet at faa en Redegørelse fra den højtærede Regering om, hvordan dette Forhold i Virkeligheden er.

Men den Forhandling, som føres her, er jo i første Række foranlediget ved det ærede Medlem Hr. Valdemar Thomsens Forespørgsel til Regeringen om Diskontoen. Den Maade, som det ærede Medlem har stillet sin Forespørgsel paa, synes at tyde paa, at han ikke rigtig har Blik for det, som er det essentielle i Rentepolitikken, idet det ærede Medlem, hvis han havde fulgt med i den økonomiske Udvikling, vilde have været klar over, at det, der er sket den 18. November i Aar med Forhøjelse af Nationalbankens Diskonto, ikke er mere end et Symptom paa en vis Tilstand i Samfundet. Det er ikke noget i sig selv særdeles betydningsfuldt, men det er et Symptom paa, at Situationen her i Landet er saaledes, at Rentniveauet stiger. Hvis det ærede Medlem havde fulgt med i den økonomiske Udvikling, vilde han have set, at denne Rente-hævningspolitik fra Regeringens Side er begyndt for meget længe siden, idet Forholdet er det, at man her i Landet i de senere Aar mindre søger at øve Indflydelse paa Rentniveauet gennem Diskontoen, men meget mere gennem Obligationerne.

Sit mest prægnante Udtryk fik dette, da vi arbejdede med Konverteringsplanerne.

Nationalbanken forøgede i Aarene 1932—34 sin Obligationsbeholdning, der normalt ligger omkring et halvt Hundrede Millioner Kroner, til 150 Mill. Kr., altsaa en Tredobling. Samtidig lod man Krisefonden, der oprettedes ved Lov den 1. Maj 1933, opkøbe andre 150 Mill. Kr. Obligationer, det vil sige, at man fra Statens Side satte ind med ekstra Opkøb af Obligationer paa ca. 250 Mill. Kr. Det var den Maade, hvorpaa man mente rettest og stærkest at kunne udøve Indflydelse paa Rentniveauet, og det er jo ogsaa rigtigt, at saadanne Indkøb maa betyde højere Kurs og derigennem lavere Rente for Obligationerne. Vi saa ogsaa, at i Slutningen af 1934 røg Obligationskurserne meget højt op, men efter denne søde Kløe kom senere den sure Svie, idet Nationalbanken ikke kunde blive ved med at ligge med en Obligationsbeholdning paa 150 Mill. Kr. Gjorde Banken det, var den faktisk afskaaret fra at øve Indflydelse paa Renten gennem sine Obligations-Dispositioner, i hvert Fald for saa vidt det drejede sig om at sænke Renten ved yderligere Opkøb.

Det rigtige Forhold er sikkert, at Nationalbanken ligger med omkring en 50 Mill. Kr. Obligationer, saaledes at Banken har sin Aktionsfrihed, baade er i Stand til at sælge og, uden at komme ud i det rent urimelige, ogsaa er i Stand til at købe Obligationer og derved paavirke Kurserne. Gennem stadige Salg har Nationalbanken nu nedbragt sin Obligationsbeholdning fra 150 Mill. Kr. til 55 Mill. Kr. ved Udgangen af November Maaned, for et Par Dage siden.

Det var dér, det ærede Medlem Hr. Valdemar Thomsen skulde have taget sit Udgangspunkt. Hvis han tænkte paa særlige Regeringsforanstaltninger, skulde han have lagt Mærke til, at Rente-hævningspolitikken allerede er indledt for længe siden gennem Nationalbankens Obligations-salg, der ogsaa i Aar har givet sig kendeligt Udslag, idet der er solgt for ca. 40 Mill. Kr., begyndende med 10 Mill. Kr. i Aarets første Maaned og sluttende med godt 4 Mill. Kr. i November Maaned.

Den her foreliggende Forespørgsel drejer sig derfor kun om Udenværkerne, naar man tænker paa Regeringens økonomiske Politik, og det nytter derfor aldeles ikke den højtærede Handelsminister, ej heller den højtærede Finansminister, at paaberaabe sig Ansvarsfrihed med Hensyn til Diskontoforhøjelsen. I øvrigt er det ubegribeligt, at de paagældende gider gøre det, ikke mindst naar jeg tænker paa, at et af de Herrer